

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 19. septembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 107.

Gospodarske prilike v Dravski banovini na letošnjem izvozniskem kongresu.

(Nadaljevanje.)

II.

Položaj naše industrije.

Referat dr. Steve Popovića o stanju naše industrije je bil zasnovan v glavnem na težah poročila ljubljanske zbornice na konferenci v Velikem Bečkereku, ki smo ga v celoti objavili v našem listu. Pledira predvsem, da se čim preje sprejme in uveljavi zakon o pospeševanju domače industrije, kakor ga je imela pred vojno že mala Srbija. To zahtevo je sprejel že VI. izvozniski kongres in dr. Popović povdarja ob koncu referata, da ne bi želel, da bi moral na XII. kongresu zopet ponoviti to zahtevo.

V diskusiji je tajnik Zveze industrijcev gospod Danilo Gorjup pojasnil položaj in interese naše lesne industrije vzprijči zakona o izvedbi likvidacije agrarne reforme. Predložil je naj bi se prvenstveno vpoštevali pri razdelitvi gozdov interesi naše šumske industrije in ji dalo prednostno pravico in prvenstvo pri razpodeli gozdov.

V imenu Zbornice za TOI je gen. tajnik Ivan Mohorič povdaril, da se celo obratovanje in razvoj poslovanja naše industrije vrši pod težino neprestanega padanja cen surovin in proizvodov. Industrija je zato primorana, da se skuša čim bolj in s čim manjšimi izgubami prilagoditi izpremenjeni situaciji. Pri tem jo ovira predvsem dejstvo, da so javne datjave ostale neizpremenjene in da so se socialna bremena vseh vrst celo povečala. Kako občuten je padec cen za eksportne industrije se vidi iz podatkov, ki jih je ravnokar objavila generalna direkcija carin. Iz teh ugotovitev sledi, da je padel izvoz lesnih izdelkov, ki igra za Dravsko banovino eminentno vlogo, v prvem polletju leta 1931. na 10.788 ton v vrednosti 20.8 milijonov dinarjev, dočim je znašal lani v istem času še 20.970 ton v vrednosti 43.7 milijona Din. Izvoz je torej padel nad 50% napram prejšnjemu letu.

Pri stavbenem lesu smo nazadovale od 673.980 ton v vrednosti 685.6 milijonov dinarjev v prvi polovici lanskega leta na 406.636 ton v vrednosti 369.7 milj. Din v letošnjem polletju. Padec znaša torej 316 milj. Din, kar se mora seveda čutiti v najširših krogih naše lesne industrije.

Zbornica ugotavlja, da sklepi ankete, ki jo je bilo sklicalo ministrstvo šum in rud, še do danes niso izvedeni, — posebno ovira izvoz dejstvo, da se ni uvaževalo sklepov glede potrebnih železniškotarifnih olajšav. Povdarja, da je še vedno nerešeno vprašanje izjednačenja naše direktne tarife z Italijo z avstrijsko, kar nam jemlje dober del dohodkov od izvoza lesa. Opozarja, da železniška uprava ni še osvojila predloga tarifnega odbora, da bi se razširila izjemna tarifa, ki velja za dovoz okroglega lesa na žage, tudi na industrije lesnih izdelkov. Vsled tega je položaj naše eksportne industrije vedno težji in konkurenčna sposobnost vedno slabjša. Izvoz izdelkov iz upognjenega lesa je vsled tega padel že na 25% prejšnjih letnih množin.

Govornik je konstatiral, da zakon o olajšavah za šumsko industrijo za Dravsko banovino, kjer imamo le neznamenit odstotek državnih gozdov, sploh ne pride praktično v poštev in

da ne nudi lesni industriji nikakih pozitivnih koristi. On se nanaša samo na kraje kakor na primer Bosno, kjer imajo podjetja dolgoletne zakupne pogodbe za izkoriščanje državnih gozdov. Smatra, da bi bilo potrebno najti tudi za naše kraje primerno rešitev.

Na podlagi statističnih podatkov bolniških blagajn ugotavlja, da je bilo v obratih lesne industrije v toku zadnjega leta reduciranih skoro dvatisoč (točno 1988) delavcev in da je celo v tekstilni in konfekcijski stroki nazadovale stavež delavcev za 1681 delavcev. Relativno največji padec beleži usnjarska industrija, kjer se je število delavstva zmanjšalo za 23%. Podjetja vzdržujejo obrate čisto iz ozira na delavstvo, ker bi jim pri sedanjih katastrofalnih deruti cen bolj konveniralo, da obrate popolnoma ustavijo kot da z rizikom izrednih izgub obratujejo naprej.

Generalni tajnik I. Mohorič je nato očitno vpliv žitnega režima na gospodarske prilike v Dravski banovini, ki je glede žita pasivna in mora dovažati za prehrano prebivalstva do 8.000 vagonov žita iz ostalih banovin. Predložil je kongresu, da je žitni režim podražil prehrano samo na zborničnem področju za preko sto milijonov dinarjev nad svetovno pariteto. Nastaja vprašanje odkod mobilizirati denar, da se pokrijejo ti večji izdatki za prehrano. Uradnik mora računati s sedanji prejemki, ako ne bodo še morda reducirani. Delavstvo mora računati z nazadovanjem mezd in redukcijami. Vsled tega se bo moralo vse omejiti v izdatkih za druge potreščine, kar bo zopet neugodno vplivalo na trgovinski promet.

Nato je govornik analiziral neprilike, ki jih povzročajo dispozicije Priv. izvozne družbe mlinski industriji in pekovski obrti, ker maksimaliziranje cen kruha ni v skladu s cenami moke.

Končno je obširno razpravljalo o potrebi cenih industrijskih kreditov in oddaji javnih dobav v inozemstvo. Podčrtal je dejstvo, da ima danes obrtništvo že svoj zavod za poceni kredit, namreč Zanatsko banko, dalje poljedelci in zadruge Privilegirano agrarno banko, dočim je uživala industrija le neznatne kredite pri Narodni banki, ki pa so bili sedaj tudi v dobi najslabše poslovne konjunktore reducirani. Rešitev kreditnega vprašanja se iz samih formalnih razlogov od leta do leta odlašala. Dragi bančni krediti zelo vplivajo na produkcijske stroške našega industrijskega dela.

V zadnjem času se dogaja, da se velike javne dobave oddajajo po dumping cenah v inozemstvo. Domači obrati ostanejo pri tem brez dela in posla. Tu pride predvsem monopolna uprava v poštev. Treba je nujno ustaviti tako zapostavljanje domačih interesov. Vse kar se lahko v dobri kvaliteti in po primernih cenah izdelava in dobavi doma, se mora nabaviti v tuzemstvu. Tako delajo tudi vse sosedne države.

Kriza je bistveno vplivala na konzum tudi pri nas. Potrošnja najnavadnejših industrijskih potrebščin je nazadovale v zadnjem času za 20 do 50%. To povzroča omejitve produkcije in redukcije delavstva skoro v vseh panogah industrije. Kljub temu da je

sirovina za usnjarsko industrijo padla za preko 20%, je uvoz gotovih čevljev po količini porastel od 86 na 138 ton ali skoro 60%. Oljarska industrija je bila vsled uvedenih kontrolnih taks primorana ustaviti že spomlad obrate. Import oljarskih sirovin je padel od 11.559 ton na 7.767 ton. Investicijska aktivnost je pri takih prilikah zelo skržena. Napram lanskemu polletju se je uvozilo letos za 62.8 milj. Din manj strojev in aparatov. Naša država tarifno politično ne predstavlja kompaktne celine. Inozemski premog prihaja po vodi cenovno v Vojvodno in v Dalmacijo, nam odvzema glavna tržišča. Tuji železarski izdelki podirajo in izpodrivajo z uspehom na teh oddaljenih domačih tržiščih naše domače izdelke, ker železniška uprava ne znižata tarif za prevoz domačih proizvodov v tej meri, da bi omogočila konkurenčno ravnotežje.

Izvajanja g. tajnika Mohoriča so bila sprejeta s splošnim odobravanjem. Navzoči predsednik monopolne uprave, guverner g. Bailoni je skušal opravičiti postopek monopolov, češ da se ravna po zakonu o državnem računovodstvu, ki določa, da se da prednost domačemu podjetju le tedaj, če ni več kot 10% dražje od inozemskega. Ta odgovor g. Bailonija ki je obenem aktiven predsednik industrijske komore v Beogradu je navzoče zelo začudil, ko vsakdo ve, kaj hoče doseči tuja industrija s svojimi dumping ponudbami.

BORZNI SESTANKI V BEOGRADU, LJUBLJANI IN ZAGREBU.

V smislu rešenja ministrstva financ Br. 101791/II od 15. septembra 1931 se vrše borzni sestanki na borzah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani počenši od 16. septembra t. l. istočasno in to od 11. ure 30 minut do 12. ure 15 minut ter se v tem času obavljajo posli z državnimi papirji, devizami in valutami.

* * *

SPET TEDEN BAISSSE NA MEDNARODNIH BORZAH.

Od pričetka julija skoraj brez presledka trajajoča mednarodna delniška baissa se je v tednu od 5. do 12. septembra nadaljevala s posebno ostro. Razen Berlina in Zürichs so utrpeli vse velike efektivne borze sveta nove tečajne izgube. Iz 11 efektivnih trgov izračunjeni mednarodni borzni indeks je padel na novo rekordno globino 47.6%, pri čemer je indeks leta 1927. enak 100. Od pričetka julija je padel indeks za 23.75%, od maksimalne višine na koncu februarja pa za več kot 33%. Berlin, ki je bil prej preveč padel, si je nekoliko opomogel, a je nato spet padel, kar v spodnjem seznamu še ni izraženo. Tu podamo seznam:

Konec leta 1927 = 100	Začetek 1929	22. — 29. 8. 1931	29. 8. — 5. 9.	5. 9. — 12. 9.
Berlin	113.6	—	28.0	28.9
London	102.6	36.1	35.1	33.0
Pariz	156.8	75.9	73.6	70.3
Bruselj	133.8	38.2	34.9	32.2
Amsterdam	104.5	36.2	33.6	31.1
Stockholm	109.5	44.2	43.4	38.3
Zürich	101.0	52.8	48.7	49.6
Dunaj	91.4	43.8	43.2	42.5
Praga	108.3	60.8	64.2	62.0
Milan	124.0	70.6	69.3	67.2
Newyork	137.3	74.6	71.4	68.3

Zlasti velik je zadnji padec v Parizu, Bruslju, Amsterdamu, Stockholmu in Newyorku. Pruselski indeks je padel od maksima v letu 1929. za 101.6 točke ali za 76 odstotkov; drugo si razumno izračunimo iz seznama.

I. Z.

Nov žitni režim.

Za promet s pšenico smo dobili nov zakon. Prepričani smo, da je imela vlada, ki je zakon uveljavila, najboljšo namene. Z njenimi intencijami se docela strinjamo. Toda eno je zakon in drugo je izvajanje zakona. Dočim zakon spoštujemo in mu dajemo potrebno priznanje, pa se nikakor ne moremo strinjati z načinom, kako se zakon izvaja in zakon interpretira.

Zakon uveljavlja dvoje omejitev. Na eni strani določa, da morajo trgovski mlinci nabavljati pšenico izključno potom privilegirane družbe, na drugi strani pa odreja, da smejo ušurni (kmetški) mlinci mleti pšenico samo za kmečke potrebe. Nakup pšenice je torej prav za prav omejen samo po teh odredbah zakona, katerih se ne sme tolmčiti drugače, kakor da je nakup pšenice od kogarkoli dovoljen, samo ta pšenica se ne sme mleti v trgovskih mlinih, ampak se lahko melje samo v kmečkih mlinih za kmečke potrebe, to je netipizirana moka. Potemtakem bi trgovec smel kupovati pšenico od svojih odjemalcev in jo prodajati kmetom za njihove potrebe. Vendar pa si po zadnjih okoliščinah lasti to pravico edino privilegirana družba. S takim izvajanjem je položaj trgovca na deželi, ki je v večjih krajih prodajal svoje blago v zamenjavo za pšenico, še bolj otežkočen. Privilegirana družba si v tej smeri lasti pravice, ki v veljavnem zakonu nimajo opore.

Nastane še vprašanje, kaj bo s semensko pšenico? Ali trgovec tudi te ne bo smel prodajati?

Da navedem nadaljni primer:

Naš kmetovalec, lastnik tipično malih kmetij, seje vsled pomanjkanja zemlje le toliko pšenice, kolikor jo rabi za svojo domačo porabo. Za svoj vsakdanji kruh uporablja žito in koruzo, imenovano mes, ki jo da mleti v priproste kmetске mline. Pšenično moko uporablja le ob nedeljah, praznikih in drugih slovesnih prilikah ter ob najetju delavcev, za močnate jedi. To pšenico je po dosedanjih običajih vozil v trgovske mline na tako zvano zamenjo, ker mu je ta način i kvantitativno i kvalitativno najbolj ustrežal. Za protivrednost pripeljane pšenice je dobil po lastni izbiri pšenično moko eno ali drugo, včasih tudi oboji vrsti in to v zadostni množini, ne da bi pri tem trpel kako škodo. Tako je n. pr. naš kmet dobival za 100 kg pšenice 60 kg najfinejše moke ali 80 kg in več bele, lepe pšenične moke. Če pa je plačal mlevnino v gotovini, mu je mlinar vrnil 98 kg mlevskih izdelkov.

Ta način zamenjave mu pa po gotovo preozkornosti interpretaciji zakona ni več mogoč. Dasiravno je zamenjava po trgovskem zakonu trgovsko poslovanje, so vendar vsled nejasnosti predpisov mlinarji zamenjavo ustavili.

Naš kmet je torej prisiljen, da melje svoj žlahtni pridelek (pšenico) na primitivnih kamnih kmetških mlinov, ki po svoji opremi niso v stanju izdelovati higijeničnim potrebam ljudstva odgovarjajočo boljšo pšenično moko.

Priprave redkih kmetških mlinov (kot n. pr. valjni stroji), ki so služile za tako zvano tipizirano (boljšo) moko, so se zapečatile. Iz trgovskih mlinov pa sme priti moka le v plombiranih vrečah v promet, katerih pa mlinarji do zdaj še niso prejeli.

Po besedilu zakona sme trgovski mlinar kupiti pšenico le pri Privilegirani družbi, moko pa samo prodajati. Če hoče torej kmet boljšo moko, mora pri

trgovcu prodati pšenico po Din 160—, a kupiti mora na bazi pšenične cene Din 240— do 250—, kakor se danes postavlja pšenica Privilegirane družbe franko na slovenskih postajah. Z drugimi besedami rečeno, dobi na ta način naš kmetovalec namesto 60 do 80 kg fine, čiste pšenične moke, samo 32 do 40 kg fine, bele pšenične moke, ker je pač naravno, da si poleg že zvišane cene moke mora tudi trgovec preračunati svoj zaslužek.

Facit te stvari je torej, da mora kmetovalec kupiti drago moko, če pa ima pšenico, jo mora dati zmleti na enotno, kvečjemu za kruh uporabno moko in se torej ni čuditi njegovi trditvi, da so pogače in beli kruhi v naši državi dovoljeni samo gospodi.

Z izjemo dveh večjih mlinov imamo v Sloveniji okoli 40 srednjih, vendar pa modernih urejenih trgovskih mlinov. Večina teh mlinov se je dosedaj pečala poleg trgovskega mlenja (prodaje moke pekomo in trgovcem) s tako zvano zamenjavo in z mlenjem onih množin žita, ki so si jih peki in trgovci sami dobavljali. Ta slednji način vršil se je proti plačilu mlevnine.

Dasiravno spadata i zamenjava i trgovsko mlenje za plačo k trgovskemu poslovanju odnosno trgovskemu mlinarstvu, je vendar Privilegirana družba objavila, da taka zamenjava ni dovoljena. Radi tega so naši mlinci zamenjavo ustavili, odnosno v kolikor je eden ali drugi več ali manj vpeljan pri pekih in trgovcih, zdatno restringirali in čakajo na nadaljno usodo. V večini primerov pomenja izpad zamenjave eno tretjino celotne kapacitete toliko, da jim ta okolnost onemogoča obstoj in bodo prisiljeni svoje dolgo vrsto let s težkim trudom vzdržano podjetje ustaviti. Za primer omenjam, da so celo med svetovno vojno smeli trgovski mlinci pod posebnimi predpisi vršiti zamenjavo, ki je stala seveda pod posebno kontrolo vojnega žitnega zavoda. To tudi sedaj ne bi bilo nemogoče, če bi hotela Privilegirana družba uvideti dejanske prilike kmetovalcev in mlinarjev. Mlinarjem naj bi se dovolilo pri Privilegirani družbi kupiti poseben zamenjevalni sklad pšenice (Umtauschstock) v izmeri pol do enega vagona. Ta pšenica in iz nje napravljeni produkti (samo 2 vrsti moke) bi morali biti na posebnem mestu deponirani, tako da bi bila njih kontrola vsak čas s strani Privilegirane družbe, ki vodi kontrolo nad ostalim trgovskim mlenjem, mogoča. Mlinarji bi lahko tudi vodili o zamenjavi posebne zapiske, ki bi naj odgovarjali predpisom Privilegirane družbe.

Trgovcem in zamenjevalcem po mestih, ki dajo svojo, potem Privilegirane družbe nakupljeno pšenico v trgovske mline proti plači mleti, se tega ne bi smelo braniti, saj je tudi v tem pogledu vsaka kontrola lahko mogoča. Mnogim trgovcem je z odpadkom menjave skladen dohodek in ogrožena eksistenca.

Sedanje stanje je kakor za kmetovalca tako za mlinarja nevzdržno.

Vsekakor mora Privilegirana družba dovoliti trgovskim mlinom pravico zamenjave pod zgoraj označenimi pogoji ali vsaj mlenje pšenice, ki si jo trgovci pribavijo od Privilegirane družbe in jo dajo za prodajne moke mleti v trgovske mline na način, ki ustreza potrebam njihovih odjemalcev.

Kakor smo uvodoma omenili, nimamo namena kritizirati intencije zakona, pač pa ne moremo molče preiti preko načina, kako se hoče zakon izvajati in interpretirati. Sedanje interpretacije so povzročile zmedo in neprilike, ki niso v interesu splošnosti. Situacija, ki je nastala po interpretacijah, ki imajo v vidu samo enostranske prilike v enem delu naše države, ne morejo roditi dobrih sadov pri nas, kjer so prilike povsem drugačne. Splošni interes nujno veleba, da so predmetni predpisi v interesu kmetijstva in trgovine ter mlinarstva tolmačijo tako, kakor to ustreza našim prilikam in potrebam.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH.

NOVE CENE TOBAČNIH IZDELKOV.

S sklepom upravnega odbora uprave državnih monopolov N. št. 502 z dne 15. septembra, ki ga je odobrila finančni minister, je določeno, da velja od 16. t. m. pri prodaji tobačnih izdelkov te-le cene:

1. Križani tobak za 1 kg trebinjec Din 750, vardarski 500 Din, neretvanski 400 Din, moravski 325 Din, zetski 275 Din, savski 130 Din, ameriški 150 Din, banatski 125 Din, dunavski 100 Din.

2. Cigarete za 1000 komadov: Karadjordje 1500 Din, Jadran 1000 Din, Kosovo 850 Din, Strumica 800 Din, Sumadija 750 Din, Mignon 600 Din, Vardar 500 Din, Drina 500 Din, Vrbas 400 Din, Neretva 400 Din, Morava 350 Din, Zeta 300 Din, Sava 175 Din.

Kolekcija luksuznih cigaret 80 kosov 70 Din, potna kolekcija 60 kosov 40 Din.

3. Cigare za 100 komadov: Flor de Havana 800 Din, Perla de Cuba 700 Din, Regalitas 300 Din, Trabuco 225 Din, Britanica 225 Din, Operas 150 Din, Cuba 125 Din, Virginia 125 Din, Brazilica 100 Din, Portorico 90 Din, Virginilos 75 Din, mešani inozemski tobak 75 Din, kratke domače 60 Din. Kolekcija cigar po 44 komadov 180 Din, kolekcije cigar po 22 komadov 100 Din.

4. Tobak za žvečenje in njuhanje, klobase 1 kg 125 Din, njuhalni tobak 1 kg 60 Din.

5. Tobaki ekstrakt v posodah po 5 kg netto 6 Din en kilogram, v sodih po 200 kg netto 1 kg 5 Din.

IZPREMEMBA CARINSKE TARIFE.

Kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo proglasil izpremembo čl. 30 in 31 uvozne tarife zak. predloga o splošnih carinskih tarifah.

Čl. 1. Tarifna številka 30 uvozne tarife predloga zakona o splošnih carinskih tarifah se izpremeni in se glasi: Olnati plodi: repica, kitajska olnata redkev, bukov žir in drugi olnati plodovi, omenjeni na drugem mestu...6..4..

Čl. 2. Tarifna številka 31 uvozne tarife predloga zakona o splošnih carinskih tarifah se izpremeni in se glasi: Oljva semena 1. solnčnično...au. vsv Ptxcenlateniatxeniatxcx no...6..4.; 2. sezamovo, makovo, tikvino...6..4.; 3. bombažovo, laneno, konopljevo, ricinovo...prosto...prosto; 4. ostalo...prosto...prosto.

Carina na oljne plodove (repico itd. iz tar. št. 30) se torej poviša na 4 zl. Din (minimalno) in 6 zl. Din (maksimalno), enako carina na oljno semenje (t. št. 31-2), dočim ostane uvoz bombaževga, lanenega, konopljenega in ricinovega semenja prost.

Iz naših organizacij

Uradne ure za pisarno Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani so določene takole: dopoldan od pol 9. do 12. in popoldan od pol 3. do 5. V soboto od pol 9. do pol 1.

Svarilo kupujočemu občinstvu!

Cela Dravska banovina, zlasti pa mesto Ljubljana, je preplavljena z brezštevilnimi tujimi in domačimi trgovskimi potniki, ki obiskujejo privatne stranke in ponujajo blago ter perilo od hiše do hiše.

Številne pritožbe, ki prihajajo od kupujočega občinstva podpisane gremiju trgovcev, potrjujejo dejstvo, da je vse blago, nakupljeno od takih trgovskih potnikov, mnogo manj vredno in slabše ter ga končno prodajajo celo dražje, kakor ostali trgovci, ker morajo v prodajno ceno vračunati občutne potovalne stroške in provizije.

Tudi se je nadalje ugotovilo, da se od takih trgovskih potnikov, ki povečini sploh nimajo nikake trgovske naobrazbe in strokovne usposobljenosti, poleg tega ne posedujejo najmanjšega pojma o kvaliteti in vrsti blaga, ki ga ponujajo, nakupljeno blago ne more več vrniti, niti zamenjati in je vsaka reklamacija brezuspešna. Posledica tega je tožbeni postopek, kjer plača in izgubi tožbo navadno le kupec. V mnogih primerih je dokazano, da je bilo nakupljeno blago tudi sumljivega izvora in so imele prizadete stranke radi tega nevednosti z oblastmi.

Kupujoče občinstvo se torej ponovno opozarja, naj ne kupuje od nelegitimnih inozemskih, kakor tudi ne od domačih trgovskih potnikov, ki potujoč ponujajo blago, — nikakega blaga. Končno opozarja gremij trgovcev vse, da je ponujanje blaga pri zasebnikih po zakonu strogo prepovedano in prosimo slavno občinstvo, da vsakega, ki ga zaloti pri prodaji blaga zasebnim strankam, prijavi bližnjemu stražniku, v njegovem lastnem interesu, da se s tem prepreči velike zlorabe in obvaruje pred škodo.

Gremij trgovcev v Ljubljani.

Ivan Gregorc, l. r. načelnik.

Lojze Šmuc, l. r. tajnik.

GREMIJALNA TRGOVSKA NADALJEVALNA ŠOLA V MARIBORU.

Šolsko leto 1931./32.

Vpisovanje v vse razrede se vrši v četrtek 1. oktobra od 8. do 10. ure v prirodoslovnem kabinetu drž. trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1/I., vrata št. 31, ponavljalni in sprejemni izpiti pa 2. in 3. oktobra.

K vpisovanju naj prinese vsak učenec oz. učenka rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo, po dve izpolnjeni rodovnici in potrdilo o plačani delni šolnini v znesku Din 150—. Rodovnice in potrdila se dobe v tajništvu trgovskega gremija, Jurčičeva ul. 8.

V I. razred se sprejmejo brez izpita vajenci, ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj 2 razreda srednje ali meščanske šole. V II. razred se pa lahko vpišejo vsi oni, ki so dovršili s povojnim uspehom najmanj 3 razrede srednje ali meščanske šole. Kdor pa ima manj nego dva razreda srednje ali meščanske šole, se mora brezpogojno podvreči sprijemnemu izpitu za vstop v I. razred.

Ob tej priliki opozarjamo, da smatra odbor trgovske nadaljevalne šole kot upravičene za obisk te šole le one učenci,

katerih gospodarji so upravičeni imeti trgovske vajence in so tudi vpisani pri trgovskem gremiju.

UČNI TEČAJI TRG. DRUŠTVA »MERKUR« V LJUBLJANI.

Trgovsko društvo »Merkur« namera za prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnikih ob času od 7. do 9. ure zvečer. Ti tečaji so namenjeni za sledeče predmete: knjigovodstvo, stenografija slovenska in nemška, italijanski in nemški jezik. Tečaje se odprejo pod pogojem, da se prijavi za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni v času od 10. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldan (Gregorčičeva ulica 27, pritličje, Trgovski dom) do 24. septembra.

Priporoča se **Josip Bajde**
Gospodstva cesta 12
Specijalna delavnica za generalna popravila klavirjev, polni inranj, uglaševanje priznana najboljša.

Po svetu

Množina predelanega bombaža v vseh predilnicah sveta je znašala v letu 1930-31 po podatkih Mednarodne zveze bombaževih predilnic 22,480.000 bal proti 25,200.000 balam v letu 1929-1930.

Bombaževi davek v Egiptu bo vlada v kratkem zmanjšala za 50 odstotkov.

Posebne železniške tarife v Ogrski bodo zvišane s 1. oktobrom. Zvišanje pri osebnih vlakih bo povprečno 7 1/2 odstotno, pri brzovlakih 3-34 odstotno.

Brezposelnih v Italiji je bilo z začetkom tekočega meseca izkazanih 693.000.

V Braziliji so do 1. septembra vrgli v morje ali pa sežgali nad 985.000 vreč kave, v svrhu preprečenja nadaljnjega padanja cen.

Kartel ribjih konserv v Čehoslovaški se je razšel; ustanovljen je bil leta 1923, je v začetku dobro izhajal, a sedanji gospodarski položaj je povzročil difference med člani. Prišlo bo do hudega konkurenčnega boja.

Belgijsko-francoski sporazum surovega železa je podalšan do konca marca 1932. Ko bodo končana pogajanja v Mednarodni zvezi surovega železa, bo najbrž sporazum podalšan za daljšo dobo.

Bankrotov v Ameriki je bilo letos doslej povprečno 137 na mesec proti 112 v preteklem letu.

Zunanja trgovina Nemčije v avgustu se je zaključila z izvoznim previškom 322 milijonov mark.

Bakreni kartel je z veljavnostjo od 16. t. m. znižal ceno na 7-50 cents cif pristanišča ob Severnem morju.

LUD. STRUKELJ
SPECIJALNI ATELJE ZA SPLOŠNO
ČRKOSLIKARSTVO
LJUBLJANA, CELOVSKA C. 14
(NASPROTI VELESEJMA)

Prodaja cementa v Nemčiji zelo pada; v prvih osmih mesecih preteklega leta so ga prodali 4,020.000 ton, letos pa 2,780.000 ton, to je za 31 odstotkov manj.

Za likvidacijo agrarnih razmer v severnem ozemlju Jugoslavije je dovoljen poljedelskemu ministru kredit treh milijonov dinarjev.

Tobaka v Hercegovini bo letos za približno polovico manj kot lani, a kvaliteta je izborna.

Cene sliv v Bosni itd. se utrjujejo; to pa zato, ker prihajajo sedaj boljše kvalitete na trg kot v začetku.

Hitrostni železniški rekord je bil na Angleškem zvišan na 132 km na uro; to ni delna hitrost, temveč celokupna hitrost med dvema postajama.

Na sladkorni konferenci v Parizu se je dosegel sporazum glede razsodišč. Dalje so se pričela pogajanja glede pristopa Rusije, Francije in Peruja k sporazumu.

Glavnica »Italrayona«, kakor se imenuje novi italijanski sindikat umetne svile, znaša 5 milijonov lir. 50 odstotkov je podpisala Snia Viscosa, po 25 odstotkov Chatillon in Società Generale della Viscosa. V tem razmerju so razdeljene tudi prodajne kvote.

Mednarodna carinska nomenklatura naj dobi svojo končno enotno redakcijo 5. oktobra v Zenevi.

Sklepi nemške industrije z Rusijo so dosegli doslej eno milijardo mark ali pa so jo celo prekoračili.

J. HLEBŠ

družba z o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 33

Soboslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo

Pojasnila k žitnemu režimu.

Oddelek za davke pri finančnem ministrstvu je s posebnim razpisom fin. direktorjem izdal na podlagi pooblastila iz 5. odstavka navedbe za izvajanje zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu pojasnila glede pobiranja razlik, odnosno glede doplačila na zaloge žita in moke. Razpis se glasi:

1. Ako se nahaja v popisani količini moke pokvarjena moka, ki je za človeško hrano nesposobna, tedaj na te količine ni treba plačati doplačila po navedbi številka 61.950 (torej po navedbi za izvajanje zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu od 5. t. m.).

2. Osebe, ki so na dan popisa prevzele od transportnih podjetij (železnice, ladij in podobno) količine moke preko 200 kg in so te količine razpečale ter jih niso prijavile, morajo plačati doplačilo po prijavi transportnega podjetja (odstavek 6. citirane navedbe), kontrolni organ pa bo napravil zapisnik in ga dostavil upravnici oblasti.

3. Lastnikom mlinov, ki imajo na zalogi pšenico, ni treba te pšenice prijaviti in plačati doplačila, ako ustavijo obrat, ker morejo v tem primeru pšenico prodati samo Privilegirani izvozniki družbi.

4. Pšenica se ima popisati samo pri mlinih, ne pa tedaj, ako se nahaja pri trgovcih, pekih in drugih osebah, ker morejo te osebe pšenico prodati samo Privilegirani izvozniki družbi.

5. Popis moke pri privatnih osebah se ima izvršiti samo na podlagi prijave, brez prijave pa le v upravičeno sumljivih primerih, da je večja količina moke skrita pri privatni osebi.

6. Prodaja pšenice ni svobodna in kot kupec se more pojaviti samo Privilegirana izvozna družba. Kot privatne osebe v smislu § 4. zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu od 8. t. m. (ne zamenjati s tozadevno navedbo) voditi kontrolne knjige.

7. Potočnim vodnim mlinom ni treba v smislu člena 7. pravilnika o kontroli za izvajanje predpisov zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu od 8. t. m. (ne zamenjati s tozadevno navedbo) voditi kontrolne knjige.

8. Če kaka oseba prijavi kot zalogo 250 kg moke, tedaj se ima vzeti v popis za doplačilo samo višek preko 200 kg, t. j. 50 kg. (Po besedilu tega odstavka ta olajšava ne velja za količine preko 250 kg).

9. Mlini, ki so se prijavili kot mlini na merico (§ 2. zakona) in ki imajo na zalogi pšenico, ni treba prijaviti pšenice, niti plačati doplačila, ker morejo to pšenico prodati samo Privilegirani izvozniki družbi.

10. Običajno shranjevanje pšenice pri mlinih od strani producentov je prepovedano; kjer pa so tako shranjene količine, se morajo vrniti lastnikom.

11. Lastniki mlinov, ki imajo na zalogi pšenico, dobljeno kot merico, ali od mlačev, kakor tudi pšenico lastnega pridelka, morajo vse količine prijaviti in plačati doplačilo. (Ta določba je tudi v originalu nejasna).

12. Za popis moke in pšenice je merodajna ona količina, ki je bila ugotovljena na dan popisa.

13. Mlinom na ujem (na merico) ni treba prijaviti zatečenih količin pšenice, niti jim ni treba plačati doplačila, ako so se v smislu čl. 2. pravilnika (od 8. t. m.) prijavili kot mlini na ujem, ker morejo dobljeno pšenico prodati samo Privilegirani izvozniki družbi.

14. Oddelki finančne kontrole so pristojni za popis moke in pšenice, kakor tudi za kontrolo prijav samo na kraju sedeža in v onih vaseh in krajih, kjer ni sedeža občine.

15. Kontrolne knjige mlinarjev, trgovcev in predelovalcev moke, ki se vodijo v smislu čl. 7. pravilnika o kontroli za izvajanje zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu, morajo biti potrjene in parafirane, a za potrdilo se ne plača nikake takse.

16. Dosedanja praksa, da gotovi peki in druge osebe dajejo v zameno za moko ali pšenico kruh in druge predmete, je prepovedana.

17. Zaloge moke v vojnih skladiščih se ne popisujejo, ako so na vrečah plom-

be vojne komande, kjer je bila moka zmleta ali one komande, za katero je bila moka zmleta.

18. Kot enotna moka se smatra ona pšenična moka, ki je bila mleta od cellega zrna in to samo v eni vrsti in ki ni tipizirana. Če je taka moka presejana, se plača doplačilo kakor za moko št. 5, ako pa ni presejana, kakor za moko št. 6.

19. Na pšenično moko posebnega tipa za Dalmacijo brez številke, se plača doplačilo, ako je presejana, kakor za moko št. 5, ako pa ni presejana, kakor za moko št. 6.

20. Pri enotni kmečki moki je dovoljena odvojitev otrobov.

21. Moka št. 4 se glede doplačila smatra kot moka št. 5.

22. V primerih, kjer je moka zmleta od mešanega žita, $\frac{2}{3}$ pšenice in $\frac{1}{3}$ rži ali ječmena, se ima doplačilo izračunati odstotno po količini pšenice.

Skupne ali ločene zbornice.

(Nadaljevanje referata g. I. Založnika na obnem zboru Splošne zveze obrtnih zadrug v Ljubotmeru.)

Ako bi torej ločena zbornica hotela dajati obrtništvu enake vsote v pospeševalne in izobraževalne svrhe, kakor sedanja skupna zbornica, bi bilo zvišanje doklad za približno 100% neobhodno potrebno, ako naj zbornica ustrezno svojemu namenu in vrši vsaj del glavne naloge zbornice.

S tem nikakor ni rečeno, da imajo skupne zbornice na vsak način prednost pred ločenimi, ampak le to, da bi ločene zbornice zahtevale od obrtnikov večjih denarnih sredstev. Obrtništvu za take žrtve ni nedostopno, ker vidi, da ima od tega korist. Najboljši dokaz za to so obrtniški prispevki za zadrugne zveze. Tudi ustanavljanje strokovnih zadrug ni ovirano zaradi večjih članskih prispevkov, ker obrtniki vidijo, da imajo od strokovnih zadrug večje koristi, nego od kolektivnih.

Ali bi obrtništvu bilo bolje zaščitenost po ločenih nego pri skupnih zbornicah, bi bilo treba dokazati. Takega dokaza, žalibog, dosedaj nismo nikjer čitali. Kar se je v tem pogledu pisalo, so splošne trditve. Zagovorniki ločenih zbornic apelirajo na ponos obrtništvu, ki bo lahko v ločenih zbornicah gospodarilo popolnoma samo. Če pa vzdrževanje ločene zbornice stane več, je treba na vsak način obrtništvu nuditi za večje plačilo tudi večjih koristi. Zgolj iz samoljublja se obrtništvu ne more priporočati, da bi se spuščalo v take akcije.

Kakor naglašamo, zastopajo in po namenu zbornice morajo skupne zbornice zastopati splošne gospodarske interese, torej v prenešeni obliki interese države, katere mora zaščititi tudi vlada. Zbornice, ki se te svoje pozicije in naloge zavedajo, imajo baš iz tega razloga velik ugled in vpliv. V skupnih zbornicah se vključujejo nasprotujočim interesom posameznih skupin nujne in važne gospodarske zadeve že v zbornici sami navadno izkristalizirajo tako, da morajo biti merodajne za oblastvo, ker so rezultat sporazuma vseh prizadetih slojev, dočim bi ločene zbornice morale voditi na eni strani borbo z ostalimi skupinami, na drugi strani pa neposredno z vlado, in bi v tej borbi izžrpale mnogo delavne energije zainteresiranih korporacij.

V naši zbornici je po zadnji uredbi iz leta 1927 položaj tak, da obrtništvu dejansko o lastnih zadevah sklepa popolnoma samostojno in ti sklepi, ako ne tangirajo obenem tudi industrije in trgovine, ne morejo v zbornici več biti spemenjeni. Ako pa se ima obravnava zadeva, ki je skupna vsem odsekom, in bi plenum zbornice sklenil drugače nego obrtniški odsek, lahko slednji zahteva predložitev svojega odsekovskega sklepa — kot manjšinskega predloga in pride v tem slučaju v isto razmerje, kakoršno bi bilo podano, ako bi sklep storila ločena obrtna zbornica, medtem ko bi trgovska in industrijska zbornica sklepala drugače. Z ozirom na tak predpis zborničnega poslovnik je res težko uvideti, kaj bi v tem pogledu postalo bolje v primeru ločenih zbornic.

Drugačno bi seveda bilo razmerje tam, kjer se posvetovanja ne vršijo v odsekih, ker odseki ne eksistirajo. Ta-

Pomudbe: poupraševanja

Veletrgovina specerije potrebuje za Ljubljano in okolico solidnega potnika proti proviziji.

Veležganjarna potrebuje solidnega potnika za Slovenijo proti proviziji.

Naslove in podrobnosti v pisarni društva »Trgovskih potnikov in zastopnikov« v Ljubljani, Trgovski dom.

Ing. A. Blessi & C. Cozzi, Trst, Via S. Caterina No. 5 želi dobiti tukaj solidnega zastopnika za tehnične predmete za čiščenje vode (sterilizacijo i. t. d.).

»Viset«, S. A., Torino, Corso Re Umberto želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz večjih količin govejega loja.

Siegmund Weiss, Mor. Ostrava, Poštovní ul. 4, ČSR želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki sadja.

**OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!**

Vprašanje industrijske statistike.

Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je sklicala posebno konferenco, ki se naj bavi z vprašanjem industrijske statistike. Inicijativo za solucijo tega vprašanja je dala že lanskoletna konferenca trg. zbornic v Dubrovniku, toda njeni sklepi so ostali le na papirju. Med tem pa se je še pokazala potreba, da se izdela ta statistika obenem s trgovinsko in obrtno, k čemur bi največ lahko pripomogle skupne zbornice. Razen tega pa je treba pripomniti, da je za dobro in pravilno rešitev tega vprašanja treba imeti neko zakonsko podporo. Z zakonom bi morala biti podjetja obvezana dajati na razpolago potrebne podatke, z zakonom bi pa tudi moralo biti določeno, kaj je ukreniti na podlagi podatkov, ki bi nam jih statistika dala; statistika mora biti sredstvo in ne cilj. Cilj statistike je ugotoviti matematičnim putem, kake doiznosti čakajo privatno inicijativo in kake državno v svrhu čim boljšega napredka industrije.

Vprašanja carinske zaščite, dajanja kreditov, davčne obremenitve bi se najlažje rešila na podlagi rezultatov statistike.

Največja težava, na katero bi nateleti, je pač ta, da podjetja zelo nerada dajejo potrebnih podatkov, ker se boje, da bi se uporabljala za večjo davčno obremenitev. Pomisliti pa je treba, da bi baš ta strah odpadel, ker bi se ravno s statistiko dosegla pravična davčna obremenitev.

Taka statistika bi pa služila še neke drugemu cilju. Ves svet dela na tem, da si ustvari svoje gospodarstvo po nekem načrtu. Izhodna točka za tako gospodarstvo pa je baš statistika, ki nam s svojimi številkami jasno kaže, kje in kaj je bilo do sedaj napačno in kaj pravilno. Dokler nimamo statistike, si tudi ne moremo uspešno napraviti takega gospodarskega načrta. Ker so pa že davno vsi prepričanja, da tvori celokupno gospodarstvo celoto, katero je treba voditi po istih principih in ker tvori gospodarstvo vsake države le del te celote, se utegne tako dogoditi, da bo tak del zaostajal za ostalo celoto; škoda, ki bo tako nastala, bo šla baš na rovaš statističnemu nedostatku oz. pomanjkanju po gospodarskem programu.

Gospodarske organizacije bi te podatke zbrale in uredile, državna oblast bi pa ta njih posel olajšala in pospešila s potrebnimi zakoni, ki bi imeli dvojen cilj, kakor pravi »Trgovinski zbornik«: obvezati podjetja do dajanja takih podatkov in obenem zagarantirati podjetjem, da bi se ti podatki ne uporabljali v fiskalne svrhe.

**Protituberkulozna
liga** prav posebno priporoča
K A P O R I T

kot desinfekcijsko sredstvo v
boju proti tuberkulozi.

Navodila v
Drogeriji Gregorič,
Ljubljana, Prešernova ulica 5

Fotoaparate, očala, daljnogleda, ure in zlatino, kupite najboljšo pri tvrdki Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

Razno

Polletna bilanca General Motors Corp. Največji avtomobilni koncert sveta, General Motors Corporation, priobča sedaj svojo polletno bilanco. Prodaja avtomobilov, ki je znašala v prvi polovici predlanskega leta 879.200.000 dolarjev, je padla lani na 614.300.000 in letos na 524.200.000 dolarjev; čisti dobiček je padel od 183.900.000 na 130.800.000 dolarjev in nadalje na 107.300.000 dolarjev. Po odbitku prednostne dividende je preostalo za navadne delničarje v prvi predlanski polovici 141.900.000 dolarjev, lani 100.100.000, letos pa 81 milijonov 200.000 dolarjev.

Nova najdišča železne rude v Uralu. Ob zaključku raziskovanj kamenja v Južnem Uralu so ugotovili nahajanje 400 milijonov ton 40-odstotne železne rude, ki leži do polovice kar na vrhu in ki se more vseskozi porabiti za izdelovanje kromovega jekla. V prihodnji pomladi bodo pričeli graditi največjo napravo sveta za pridelovanje rude in bodo gradnjo zelo pospešili, da napravijo Rusijo neodvisno od uvoza inozemskega kvalitetnega jekla.

Pravila Centralne banke Turške republike so definitivno določena. Delničarji morajo vplačati 40 odstotkov podpisane vsote v teku enega meseca, nakar bo banka takoj pričela poslovati.

Žitni pridelek v Poljski se ceni takole: pšenica 19.800.000 meterskih stotov, ž 51.600.000, ječmen 14.800.000, oves 24.600.000.

RO-LEX

knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/1
Telefon štev. 33-38

Ljubljanska borza

Tečaj 17. septembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2284.06	2290.90
Berlin 100 M.	—	—
Bruselj 100 belg.	786.85	789.21
Budimpešta 100 peng.	—	—
Curih 100 fr.	1104.75	1108.05
Dunaj 100 šilingov	795.40	797.80
London 1 funt	275.08	275.90
Newyork 100 dolarjev	5649.36	5666.36
Pariz 100 fr.	221.89	222.55
Praga 100 kron	167.59	168.09
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	296.06	296.96

JUGO-RADIATOR

LASTNIK FRIDRIK HERTLE. Poduzetelj za moderne centralne kurjave, parne ogrevalnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!

Dobava prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe glede dobave 5 kub. m črne gabra, 3 bal papirja in 300 kg papirnatih vrečic. — Direkcija državnega rudnika Bukinje sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave krovne lepenke, žebeljev, verig, kleja itd.; od 25. septembra t. l. pa glede dobave 50 komadov impregniranih drogrov. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 24. septembra t. l. ponudbe glede dobave 100 kg cinka in 44 komadov hrastovih pragov; do 1. oktobra t. l. pa glede dobave 300 kg firneža, 200 kg barv in 100 kg minija. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 1. oktobra t. l. ponudbe glede dobave izoliranih vodov. — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 1. oktobra t. l. ponudbe glede dobave električne naprave. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 1. oktobra t. l. pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu glede dobave 2.500.000 komadov vreč od jute; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave svinčenega in cinkovega belila, dne 2. oktobra t. l. pa glede dobave kotnega železa in zakovic. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 3. oktobra t. l. glede dobave 70 komadov železnih sodov; dne 13. oktobra t. l. glede dobave raznih zdravil; dne 15. oktobra t. l. glede

dobave 300 kg obvez in 405.000 komadov vzamaskov od plutovine; dne 17. oktobra t. l. glede dobave raznih zdravilnih kemikalij; dne 20. oktobra t. l. glede dobave kinina; dne 22. oktobra t. l. glede dobave desinfekcijskih sredstev in mila; dne 24. oktobra t. l. glede dobave raznih eteričnih olj; dne 27. oktobra t. l. glede dobave papirja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču).

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrealno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm, portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII - Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Irzna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 11. septembra 1931 je bilo pripeljanih 375 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 5-6 tednov stari, komad Din 50-80, 7-9 tednov stari 90-100, 3-4 mesece stari 150 do 200, 5-7 mesecev 300-400, 8-10 mesecev stari 420-500, 1 leto stari 600 do 900; 1 kg žive teže Din 8-9, mrtve teže 10-12.50. — Prodanih je bilo 133 svinj.

„Slavija“

Jugoslovanska zavarovalna banka
v Ljubljani

Gospodska ulica 12, telefon štev. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

SPEDICIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 28-68

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče s direktnim tlom od glav. kolodvora Carinske skladišče. Mestna trošarina prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Najnovejšo dvokolo z motorčkom, 1 1/2 K. S., dvo-kolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posamezni deli najceneje

Ceniki franco

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4

ŽITNIK PETER

Ljubljana, Ambrožev trg 9

SPLOŠNO KLEPARSTVO
SPECIALNA IZDELAVA
STRELOVODOV
„CONCO“ IZOLACIJE

TELEFON ŠTEV. 3146

Podeželskim trgovcem

priporočamo nadrobno prodajo našega „ISOLA“, sijajno preizkušene sredstva za izolacijo zidovja proti vlagi in osušitev vlažnih prostorov. Zelo dober prodajni predmet!

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA
LJUBLJANA, Bleiweisova 18

Pleskarstvo in ličarstvo
France Rebernik
Ljubljana

Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom

Cene konkurenčne! Postrežba točna!

— Telefon št. 3177 —

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah
izvršuje najsolidnejše
klišarna

ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Valetrgovina kolonialne robe. Ljubljana

Veleprazarna kava. Dunajska cesta 33

Mlini za dišave. Mineralne vode.

Gočna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

Franc Bögel

Ljubljana

Bleiweisova cesta 52

tslefon 27-75 — se priporoča cenj. občinstvu za vsa

kleparska in vodovodno instalacijska dela

Specijaliteta: izdelovanje kovinskih krst in vložkov

Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavodom, da staro renomirano splošno kleparsko in instalacijsko tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL dediči

Poslovalnica in delavnica: Rimska cesta 2 in Gregorčičeva ulica 5

Telefon štev. 33-53

Splošno mizarstvo, raznovrstno pohištvo, pisarniške opreme

izgotavlja solidno in po ugodni ceni

Parizek Karl

mizarstvo

Ljubljana

Cegnarjeva ulica št. 4.

Industrija bisernih gumbov

Perlmutterknopf - Industrie

A. Stiger & Meuz

Slovenska Bistrica

se priporoča.

Podpirajte domačo industrijo!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani